

... nezdinde tutulan nakit üye teminatlarının repo-ters repo işlemlerinde değerlendirilmesi durumunda elde edilen gelirler üzerinden yapılan kesintilerin kurumlar vergisinden mahsup edilmesi.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-64597866-120-2753
Tarih	14.02.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-64597866-120-2753

14.02.2022

Konu : ... nezdinde tutulan nakit üye teminatlarının repo-ters repo işlemlerinde değerlendirilmesi durumunda elde edilen gelirler üzerinden yapılan kesintilerin kurumlar vergisinden mahsup edilmesi.

İlgi :/.../ 2021 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca Bankanızın ödünç pay piyasası başta olmak üzere çeşitli piyasalarda merkezi karşı taraf olarak hizmet vermeye başladığı, bu piyasalarda oluşan pozisyonların takaslarının tamamlanmasını teminen üyelerden işlem teminatı adı altında teminat alındığı, bu kapsamda Bankanıza yatırılan teminatların mülkiyetinin Bankanıza geçtiği ve söz konusu teminatların ... A.Ş. bünyesindeki repo-ters repo piyasasında değerlendirilmek istendiği belirtilerek, repo-ters repo işlemlerinden gelir elde edilmesi durumunda Bankanıza yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapıp yapılmayacağı, bu işlemlerden elde edilen gelirlerin teminat sahibi kişi veya kurumlara aktarılması durumunda Bankanızın bu ödemeler üzerinden tevkifat yapmakla sorumlu olup olmayacağı ile Bankanız adına yapılan tevkifatların gelirin gerçek sahibi olan teminat sahibi kurumlar tarafından kurumlar vergisi beyannamesinde dikkate alınıp alınamayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (14) numaralı bendinde; menkul kıymetlerin geri alım veya satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması karşılığında sağlanan menfaatlerin menkul sermaye iradı sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Yine aynı Kanunun geçici 67 nci maddesinde, menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının elde tutulması ve elden çıkarılmasından sağlanan gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiş olup, anılan maddenin (4) numaralı fıkrasında; bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralarına yürütülen faizler hariç olmak üzere, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından ödemeyi yapanlarca % 15 oranında vergi tevkifatı yapılacağı ve bu fıkra kapsamında yapılan tevkifat tutarlarının 98 inci ve 119 uncu maddelerde belirtilen sürelerde beyan edilip ödeneceği belirtilmiş olup, söz konusu iratlar üzerinden 94 üncü madde veya Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi kapsamında ayrıca tevkifat yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun;

- 34 üncü maddesinde, "(1) Beyannamede gösterilen kazançlardan, Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasına ve 30 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına göre kaynağında kesilmiş olan vergiler (hayat sigorta şirketlerinde matematik karşılıkların yatırıma yönlendirilmesinden elde edilen kazanç ve iratlar üzerinden yapılan kesintiler dahil), beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edilir.

...

(7) Mahsuben iade işlemi, aranan tüm belgelerin tamamlanması şartıyla, yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarih itibarıyla yapılır. İkmalen veya re'sen yapılan tarhiyatlarda mahsup işlemi, mahsup talebine ilişkin dilekçe ve eklerinin eksiksiz olarak vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarih esas alınarak yapılır. Aranan belgelerin tamamlanması aşamasında yapılan tahsilatlar yönünden düzeltme yapılmaz." ,

- Geçici 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında, "Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi uyarınca vergi kesintisine tâbi tutulmuş kazanç ve iratlar üzerinden, bu Kanun uyarınca ayrıca kesinti yapılmaz. Anılan maddeye göre yapılan vergi kesintileri 34 üncü madde hükümleri çerçevesinde kurumlar vergisinden mahsup edilebilir."

hükümlerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin olarak 30/12/2005 tarihli ve 26039 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 257 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin;

"5. Mevduat faizleri ve repo gelirleri üzerinden yapılacak tevkifat" başlıklı bölümünde ise,

"Bankalar arasındaki mevduat hesaplarına yürütülen faizler ile 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendi paralarına ödenen faizler

zerinden tevkifat yapılmayacaktır. Zira, banka ve aracı kurumlarca bu tür işlemlerden elde edilen faiz gelirleri kurum kazancına dahil edilerek beyan edilmektedir.

Ancak, bankalar ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan aracı kurumlar arasındaki borsa para piyasasında değerlendirilen banka ve aracı kurum müşterilerine ait paralara ödenen faizlerdeki vergi tevkifatı, kazancı nihai olarak elde eden kişi veya kuruma ödemeyi gerçekleştiren, piyasa yesi aracı kurumlar ve bankalar tarafından yapılacaktır. Aynı uygulama, nakit teminatlardan elde edilen faiz kazançları için de geçerli olacaktır." ;

"6. Geçici 67 nci madde kapsamında tevkifata tabi tutulan gelirlerin beyanı" başlıklı bölümünün "6.2. Kurumlar" alt başlıklı kısmında ise,

"Kurumların tevkifata tabi tutulmuş olan gelirleri kural olarak kurum kazancının tespitinde dikkate alınacak ve tevkif yoluyla alınan vergiler genel hükümler çerçevesinde verilen beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilecektir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Ayrıca, 19/1/2012 tarihli ve 28178 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 282 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Teblięinde de türev ürünlerden elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin açıklamalar yer almakta olup, söz konusu Teblięin "7. Diğer Hususlar" başlıklı bölümünün 7.2 alt başlıklı bölümünde, organize borsalarda işlem yapan müşterilerin teminat hesaplarında bulunan Türk lirası cinsinden nakdi teminatların ... tarafından nemalandırılması sonucu elde edilen gelirin mevduat faizi olarak geçici 67 nci madde kapsamında % 15 oranında tevkifata tabi tutulacağı açıklamasına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Bankanız nezdinde tutulan nakit ye teminatlarının ... A.ř. bünyesinde repo-ters repo işlemlerinde değerlendirilmesi durumunda elde edilen repo gelirleri üzerinden Bankanız adına ödemeyi yapanlarca %15 oranında vergi tevkifatı yapılacaktır.

Diğer taraftan, Bankanız tarafından nemalandırılan nakdi teminatlardan elde edilen gelirler mevduat faizi olarak kabul edildiğinden bu gelirlerin teminat sahiplerine ödenmesi aşamasında da Bankanız tarafından vadesiz mevduatlara ödenen faizler için tespit olunan oranda tevkifat yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, gerek Bankanız gerekse teminat sahibi kurumlar adına yapılan tevkifatlar, adına tevkifat yapılan kurumca verilen kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edilebilecektir. Dolayısıyla Bankanız adına yapılan tevkifatların teminat sahibi kurumlar tarafından verilecek kurumlar vergisi beyannamesinden mahsup edilemeyeceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026